

Bruxelles, 8 ianuarie 2021
(OR. en)

14356/20

ECOFIN 1208
UEM 413
SOC 830
EMPL 580
COMPET 666
ENV 839
EDUC 459
RECH 546
ENER 517
JAI 1140
FSTR 199
REGIO 293
GENDER 154
ANTIDISCRIM 131

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	ST 13060/20
Nr. doc. Csie:	COM(2020) 746 final
Subiect:	Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politica economică a zonei euro

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor versiunea Eurogrupului, asupra căreia s-a convenit la 16 decembrie 2020, a proiectului de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro. În urma videoconferinței Consiliului ECOFIN din ianuarie, textul urmează să fie aprobat în cadrul primei reuniuni fizice disponibile a Consiliului sau prin procedură scrisă.

Adoptarea formală a textului ar trebui să aibă loc după aprobarea de către Consiliul European din martie 2021.

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136, coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

întrucât:

- (1) Ca urmare a pandemiei de COVID-19, economia zonei euro a cunoscut o recesiune bruscă și profundă în prima jumătate a anului 2020. În ciuda revirimentului puternic înregistrat în trimestrul al treilea din 2020, care a însoțit ridicarea măsurilor de limitare a răspândirii virusului, trimestrul al patrulea a cunoscut o nouă creștere a răspândirii COVID-19 și noi măsuri de limitare a răspândirii virusului care au sporit și mai mult incertitudinea și au arătat că zona euro rămâne vulnerabilă la criza sanitară persistentă. Criza provocată de pandemia de COVID-19 a generat o serie de șocuri de anvergură în ceea ce privește cererea și oferta, care s-au tradus printr-o scădere așteptată a PIB-ului cu 7,8 % în 2020, potrivit previziunilor economice ale serviciilor Comisiei din toamna lui 2020. În consecință, conform estimărilor, redresarea din 2021 ar urma să fie mai lentă decât se preconiza anterior, iar deviația PIB semnificativă, de aproximativ -7,0 % din PIB-ul potențial al zonei euro în 2020, nu ar urma să dispară până la sfârșitul anului 2021. Există un grad ridicat de incertitudine în ceea ce privește perspectivele economice, din cauza evoluției pandemiei și a schimbărilor de comportament ale agenților economici. Acțiunea promptă la nivel național și la nivelul Uniunii, inclusiv acordul obținut la nivelul Consiliului European cu privire la pachetul Next Generation EU (NGEU), a contribuit în mod decisiv la compensarea unora dintre consecințele negative ale șocului și la stabilizarea piețelor. Atât consumul privat, cât și investițiile au fost grav afectate, ceea ce a influențat negativ și prețurile și salariile. De asemenea, perspectivele de pe piața muncii au luat o turnură nefavorabilă, întrerupând ameliorările înregistrate în ultimii șapte ani. Creșterea șomajului a fost deocamdată atenuată de punerea în aplicare cu succes a unor măsuri ambițioase în materie de politici în toate statele membre – cum ar fi schemele de lucru cu program redus și alte politici de sprijin pentru a evita concedierile în masă și pierderile mari de venit – și de scăderea conexă a numărului total de ore lucrate, precum și de o scădere a ratelor de activitate.

- (2) Criza provocată de pandemia de COVID-19 accentuează divergențele economice dintre statele membre din zona euro. Aceste divergențe au la origine mai mulți factori, printre care: intensitatea și durata șocului provocat de pandemia de COVID-19; dimensiunea și importanța economică relativă a sectoarelor cu o intensitate mare a contactelor (de exemplu, turismul, călătoriile de afaceri și sectorul ospitalității) și diferențele de marjă de manevră bugetară disponibilă. Aceste diferențe au un impact asupra încrederii, a investițiilor și a perspectivelor de creștere, precum și asupra disparităților regionale care existau înainte de criză, dar care este posibil să fi fost exacerbate acum. Pe termen mai lung, actuala criză provocată de pandemia de COVID-19 riscă să aibă efecte negative permanente asupra potențialelor diferențe de creștere și de venituri, cauzate de diminuarea capitalului uman și fizic (atât material, cât și imaterial). Aceasta s-ar putea traduce printr-o reducere și mai pronunțată a creșterii productivității muncii și a veniturilor și printr-o inegalitate sporită.
- (3) Reacția rapidă și fermă din partea Uniunii, inclusiv prin intermediul pachetului Next Generation EU (NGEU), care cuprinde Mecanismul de redresare și reziliență (MRR), a sporit încrederea pieței și a arătat solidaritatea și convergența statelor membre în direcția coordonării eforturilor de relansare a creșterii economice și de consolidare a rezilienței economice și sociale. O serie de noi instrumente pentru Uniune și zona euro au fost convenite într-un interval de timp foarte scurt. Aceste instrumente oferă deja o plasă de siguranță pentru lucrători (prin Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență - SURE)³, pentru întreprinderi (printr-un regim al Băncii Europene de Investiții) și pentru statele membre în vederea sprijinirii finanțării interne a costurilor, directe și indirecte, pentru servicii medicale, tratament și profilaxie generate de pandemia de COVID-19, prin intermediul Instrumentului de sprijin în contextul crizei provocate de pandemie din cadrul Mecanismului european de stabilitate⁴. Răspunsul în materie de politici al Uniunii a inclus, de asemenea, activarea clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere și un cadru temporar pentru a utiliza flexibilitatea permisă în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat⁵. Fondurile aferente politicii de coeziune au fost redirecționate înspre necesitățile cele mai acute prin Inițiativa plus pentru investiții în răspunsul la coronavirus (CRII și CRII+)⁶.

³ JO L 159, 20.5.2020, p. 1-7.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/44011/20200508-pcs-term-sheet-final.pdf>

⁵ JO C 91I, 20.3.2020, p. 1-9, JO C 112I, 4.4.2020, p. 1-9, JO C 164, 13.5.2020, p. 3-15, JO C 218, 2.7.2020, p. 3-8.

⁶ JO L 99, 31.3.2020, p. 5-8.

- (4) Punerea în aplicare a unor politici bine concepute în contextul NGEU și al instrumentului său principal, MRR, va da un nou impuls statelor membre pentru a iniția reforme care favorizează creșterea economică și a ridica nivelul și calitatea investițiilor, în concordanță cu realizarea obiectivelor de reziliență și de tranziție verde și digitală. Ele ar trebui să contribuie la consolidarea capitalului uman, să susțină tranzițiile profesionale reușite ale lucrătorilor, care, împreună cu fondurile politicii de coeziune, vor fi esențiale pentru a asigura coeziunea, pentru a încuraja ocuparea forței de muncă și productivitatea și pentru a consolida reziliența economică și socială. Obiectivele de creștere ale UE și dificultățile structurale naționale, inclusiv cele identificate în recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020, sunt esențiale. Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă (ASGS ⁷), care promovează aceste obiective, introduce șapte inițiative emblematiche: (1) accelerarea, (2) renovarea, (3) reîncărcarea și realimentarea, (4) conectarea, (5) modernizarea, (6) dezvoltarea și (7) recalificarea și perfecționarea. Aceste domenii emblematiche reprezintă provocări comune care necesită investiții și reforme coordonate. Statele membre sunt încurajate să canalizeze investițiile, să pună în aplicare reforme și să integreze mai mult lanțurile lor valorice în aceste domenii emblematiche. Regulamentul propus privind Mecanismul de redresare și reziliență prevede, printre altele, că planurile de redresare și reziliență ale statelor membre din zona euro trebuie să fie în concordanță cu provocările și prioritățile identificate în recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro. Această coerență trebuie luată în considerare la evaluarea planurilor de redresare și reziliență.
- (5) Zona euro are nevoie de un mix de politici economice care să îi fie favorabile, să fie coordonate, cuprinzătoare și coerente pentru a atenua impactul pandemiei de COVID-19, în deplină conformitate cu garanțiile prevăzute în tratat în ceea ce privește instituțiile respective. Scopul este să se limiteze orice impact negativ pe termen lung asupra pieței muncii, să se reducă discrepanțele economice și sociale semnificative, să se remedieze dezechilibrele și alte riscuri de importanță globală și, în sens mai larg, să se evite consecințele negative asupra creșterii economice potențiale și a stabilității prețurilor și să se asigure sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu. Coerența între cele trei dimensiuni de bază ale mixului de politici privind zona euro – monetară, fiscală și structurală –, alături de stabilitatea financiară, este esențială pentru a asigura o orientare globală în materie de politici favorabilă zonei euro.

⁷ COM(2020) 575 final.

- (6) Intervențiile rapide ale Băncii Centrale Europene (BCE) în materie de politică monetară vizează menținerea intactă a canalelor de transmisie monetară și protejarea stabilității prețurilor pe termen mediu. BCE a anunțat achiziții substanțiale de active din sectoarele public și privat în cadrul programului său de achiziționare în regim de urgență în caz de pandemie (PEPP, 1 850 de miliarde EUR cel puțin până la sfârșitul lunii martie 2022) ⁸ și în cadrul programului de achiziționare de active (APP, achiziții nete în valoare de 20 de miliarde EUR pe lună, împreună cu un pachet suplimentar de 120 de miliarde EUR până la sfârșitul anului 2020) ⁹. În plus, BCE oferă operațiuni țintite de refinanțare pe termen mai lung în condiții foarte favorabile, sprijinind creditarea bancară a întreprinderilor și a gospodăriilor.
- (7) Se preconizează că orientarea fiscală va fi extrem de expansionistă în 2020 și va rămâne favorabilă în 2021 atât la nivelul zonei euro, cât și la nivel național, excluzând măsurile de urgență și grație inclusiv unor măsuri de redresare anunțate deja. Coordonarea politicilor bugetare naționale, cu respectarea deplină a Pactului de stabilitate și de creștere, este esențială pentru a răspunde în mod eficace la șocul provocat de pandemia de COVID-19, pentru a realiza o redresare durabilă și pentru a asigura buna funcționare a uniunii economice și monetare (UEM). La 20 martie 2020, Comisia a concluzionat că economia UE se confruntă cu o încetinire marcată a creșterii economice și că sunt îndeplinite condițiile pentru a activa clauza derogatorie generală din Pactul de stabilitate și de creștere. Această concluzie a fost aprobată de miniștrii de finanțe ai statelor membre ¹⁰. Statele membre au introdus măsuri bugetare considerabile pentru a ține sub control pandemia și pentru a oferi sprijin persoanelor fizice și întreprinderilor afectate în mod deosebit, precum și sprijin excepțional sub formă de lichidități, în principal prin intermediul garanțiilor oferite societăților și băncilor pentru a asigura fluxul de credit. La nivelul UE, va fi furnizat un sprijin bugetar coordonat suplimentar, în special prin intermediul MRR, iar clauza derogatorie generală va rămâne activă în 2021. În primăvara anului 2021, luând în considerare previziunile macroeconomice actualizate, Comisia va reevalua situația și va face un bilanț al aplicării clauzei derogatorii generale.

⁸ JO L 91, 25.3.2020, p. 1-4.

⁹ JO L 157, 15.6.2016, p. 28-32.

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/>

- (8) Consecințele economice ale pandemiei de COVID-19 au un impact negativ semnificativ asupra finanțelor publice. Atunci când condițiile economice și de sănătate o permit, o reorientare a politicilor bugetare către realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu, inclusiv prin eliminarea treptată a măsurilor de urgență, va contribui la asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu. Acest lucru ar trebui să se facă astfel încât să se diminueze impactul crizei asupra societății și asupra pieței muncii și să se contribuie la sustenabilitatea socială. Reformele care vizează îmbunătățirea componenței bugetelor naționale și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mai lung, inclusiv în ceea ce privește schimbările climatice și provocările în materie de sănătate, par deosebit de relevante. Îmbunătățirea componenței bugetelor naționale, în special prin revizuirea cheltuielilor și prin cadre eficiente privind achizițiile publice, poate crea o marjă bugetară atât de necesară. Practicile de înverzire a bugetelor pot contribui și ele la abordarea provocărilor reprezentate de atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la acestea și protecția mediului. Sistemele de sănătate și de protecție socială adecvate, eficiente și favorabile incluziunii oferă protecție celor cărora aceasta le este foarte necesară, joacă un rol esențial ca stabilizatori automați și ar trebui să mențină sustenabilitatea finanțelor publice. În mod similar, reformele care consolidează funcționarea pieței muncii, a capitalurilor, a produselor și a serviciilor – printr-o punere în aplicare și secvențiere corespunzătoare – sporesc potențialul de producție, evitând, în același timp, un impact negativ pe termen scurt asupra cererii agregate.
- (9) Criza provocată de pandemia de COVID-19 consolidează importanța reformelor în vederea unor sisteme de venituri publice mai eficiente și mai echitabile. Întrucât sarcina fiscală asupra costului forței de muncă în majoritatea statelor membre din zona euro rămâne ridicată, printre aceste reforme se numără deplasarea sarcinii fiscale către baze fiscale care prejudiciază într-o mai mică măsură oferta și cererea de forță de muncă, productivitatea, investițiile și creșterea economică, ținând seama, în același timp, de impactul distributiv aferent. O utilizare sporită a taxelor de mediu și/sau a altor forme de tarifare a externalităților poate contribui la creșterea durabilă prin stimularea comportamentelor „mai verzi”. Măsurile care vizează combaterea planificării fiscale agresive și a evitării obligațiilor fiscale, atât la nivel internațional, cât și la nivelul Uniunii, pot face ca sistemele fiscale să devină mai eficiente și mai echitabile. În plus, globalizarea a făcut necesară adaptarea cadrului de impozitare la o economie modernă și din ce în ce mai digitalizată, atât la nivel mondial, cât și la nivelul UE. În cadrul OCDE au loc lucrări pentru a se găsi o soluție globală bazată pe consens în vederea abordării dificultăților fiscale care decurg din digitalizarea economiei.

- (10) Concentrarea la începutul perioadei a reformelor care abordează problema blocajelor în calea investițiilor și constrângerile legate de ofertă are o relevanță deosebită, având în vedere nivelul ridicat de incertitudine creat de șocul pandemiei de COVID-19 și efectul negativ al acesteia asupra investițiilor. Măsurile care accelerează absorbția fondurilor UE și o utilizare eficace și eficientă a resurselor sunt esențiale, în special în statele membre care au rămas în urmă în aceste domenii și în care fondurile UE finanțează o parte semnificativă a investițiilor. Reformele care reduc sarcina administrativă a societăților (de exemplu, digitalizarea administrațiilor publice, inclusiv identificarea electronică, reformele judiciare) și împiedică utilizarea abuzivă a fondurilor (de exemplu, corupția, fraudă și combaterea spălării banilor ¹¹) pot îmbunătăți mediul de afaceri și pot contribui la încurajarea investițiilor private, a creării de locuri de muncă și a creării de întreprinderi.

¹¹ Comunicarea C(2020) 2800 final a Comisiei din mai 2020 privind un plan de acțiune pentru o politică amplă a Uniunii în materie de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului.

- (11) Criza provocată de pandemia de COVID-19 a dus la pierderi substanțiale de venituri pentru multe întreprinderi și prezintă riscuri pentru solvabilitatea întreprinderilor din zona euro. Existența unor cadre eficiente de insolvență joacă un rol crucial în sprijinirea întreprinderilor viabile care se confruntă cu probleme temporare și asigură închiderea ordonată a întreprinderilor neviabile. Îmbunătățirea cadrelor de insolvență poate contribui, de asemenea, la rezolvarea problemei creșterii probabile a creditelor neperformante și la menținerea creditelor pentru economie prin facilitarea punerii în ordine a bilanțurilor bancare și stimularea investițiilor transfrontaliere pe termen mai lung. În acest context, a fost adoptată Directiva privind restructurarea și a doua șansă (2019/1023) ¹² pentru a introduce standarde minime în legislația națională a statelor membre în materie de solvabilitate, pentru a se asigura că debitorii aflați în dificultate financiară dispun de cadre de restructurare preventivă, pentru a oferi proceduri care conduc la remiterea datoriilor angajate de întreprinzătorii supraîndatorați, precum și pentru a spori eficiența tuturor tipurilor de proceduri de insolvență. Este important să se continue transpunerea și punerea în aplicare a directivei. Comisia Europeană a anunțat, de asemenea, în Planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital din septembrie 2020 ¹³ că se lucrează la o armonizare minimă sau o convergență sporită în domeniile specifice ale insolvenței nebankare de bază. Dincolo de aceasta, există posibilitatea ca statele membre să evalueze în continuare eficiența și eficacitatea cadrelor naționale de insolvență în conformitate cu bunele practici internaționale și să remedieze deficiențele rămase ¹⁴.

¹² JO L 172, 26.6.2019, p. 18-55.

¹³ COM(2020) 590 final.

¹⁴ Eurogrupul a identificat o serie de principii care includ identificarea timpurie a supraîndatorării și disponibilitatea unor proceduri timpurii de restructurare. A se vedea <https://www.consilium.europa.eu/ro/meetings/eurogroup/2016/04/22/>.

- (12) Aprofundarea în continuare a pieței unice a bunurilor și serviciilor și adaptarea zonei euro la era digitală pot constitui un motor major al creșterii economice, al convergenței și al rezilienței. Moneda comună și piața unică au evoluat în tandem pentru a crea condiții mai bune pentru stabilizarea economică și creșterea pe termen lung. Criza provocată de pandemia de COVID-19 a stimulat utilizarea instrumentelor digitale, a subliniat importanța pieței unice digitale și a accelerat utilizarea metodelor de plată digitale și fără numerar. Cu toate acestea, piața unică rămâne incompletă, în special în domeniul serviciilor și mai precis al comerțului cu amănuntul și al serviciilor profesionale. Piața unică are potențialul de a limita rigiditatea prețurilor, favorizând astfel mecanismul de transmisie a politicii monetare și reziliența economică. Piața unică contribuie, de asemenea, la mobilitatea factorilor de producție, ceea ce permite sectoarelor, regiunilor și statelor membre să reducă la minimum costurile economice (de exemplu, legate de șomaj) ca răspuns la șocuri. Pentru a realiza o mai bună integrare a pieței unice a bunurilor și serviciilor, este necesar să se elimine toate restricțiile inutile care au mai rămas, să se consolideze mecanismele de supraveghere a pieței și să se ia măsuri de garantare a capacității administrative pentru a se atinge aceste obiective.
- (13) Reformele și investițiile care îmbunătățesc integrarea și tranzițiile de pe piața muncii, în special în ceea ce privește locurile de muncă digitale și verzi, sunt esențiale pentru creșterea rezilienței economice și sociale și susținerea redresării. Măsurile imediate de criză luate la nivel național și la nivelul Uniunii au limitat impactul economic și social negativ asupra lucrătorilor. În același timp, o serie de reforme mai vechi au devenit și mai urgente acum: politici active eficiente pe piața muncii, inclusiv sprijin individualizat, îmbunătățirea calității și a caracterului incluziv al sistemelor de educație și formare pentru a consolida rezultatele educaționale încă de la o vârstă fragedă, măsuri ferme de recalificare și perfecționare profesională și investiții în educația și formarea adulților și în platforme de învățare online, soluționarea problemei deficitului de competențe, creșterea perspectivelor de angajare pentru segmentele cele mai vulnerabile ale populației active, inclusiv pentru tineri și șomeri de lungă durată, precum și eliminarea disparităților de gen. Promovarea creării de locuri de muncă de calitate și îmbunătățirea condițiilor de muncă, în special prin asigurarea unor salarii minime adecvate și abordarea problemei segmentării pieței muncii și a obstacolelor din calea mobilității forței de muncă, sunt esențiale pentru sprijinirea unei redresări durabile și incluzive. Dialogul social și negocierile colective joacă un rol important în succesul elaborării și punerii în aplicare a politicilor.

- (14) Accesul la sisteme de sănătate și de protecție socială adecvate, favorabile incluziunii și sustenabile, care funcționează ca stabilizatori automați în perioada de criză, este important pentru reziliența economică și socială. Ele contribuie la menținerea coeziunii sociale, a unor standarde de viață decente și a unei stări bune de sănătate a populației, aspecte fundamentale pentru o economie a muncii productivă, de-a lungul întregului ciclu economic, precum și la abordarea problemei sărăciei și a excluziunii sociale. Investițiile menite să sprijine reformele în domeniul sănătății și sistemele de sănătate reziliente trebuie să rămână o prioritate pentru statele membre. Punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale ¹⁵ este esențială pentru orientarea politicilor. Pentru a face față crizei, a devenit și mai importantă necesitatea de a asigura o protecție socială adecvată pentru toți, atât în ceea ce privește calitatea asistenței medicale și a îngrijirii pe termen lung, cât și în ceea ce privește veniturile de înlocuire pentru toți lucrătorii, inclusiv pentru cei cu contracte atipice și pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă. Multe state membre au adoptat măsuri temporare de sprijin pentru venituri și măsuri de asistență socială în favoarea grupurilor vulnerabile cu venituri foarte mici și a lucrătorilor care nu au dreptul la indemnizații de șomaj. S-au luat măsuri în ceea ce privește prestațiile, condițiile de eligibilitate și serviciile suplimentare în natură. Consolidarea caracterului adecvat și a gradului de acoperire al sistemelor de protecție socială trebuie să se realizeze într-un mod care să garanteze sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice și echitatea între generații.

¹⁵ Proclamația interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale, JO C 428, 13.12.2017, p. 10-15.

- (15) În ultimii ani s-au înregistrat progrese semnificative, însă consecințele economice negative ale pandemiei au exercitat o nouă presiune asupra sectorului financiar. Băncile din zona euro au intrat în actuala criză cu capacități mai puternice de absorbție a pierderilor, față de cum erau înainte de începutul crizei financiare mondiale. Împreună cu măsurile de politică monetară și fiscal-bugetară, acest lucru a permis evitarea unei înăspriri a condițiilor de finanțare pe piață, dincolo de faza inițială a crizei, și a asigurat continuarea furnizării de credite sectorului privat. Probabil criza va pune o presiune și mai mare asupra nivelurilor deja scăzute de rentabilitate a băncilor și asupra ratelor creditelor neperformante.
- Dezvoltarea piețelor secundare pentru creditele neperformante, implementarea eficientă a societăților naționale de administrare a investițiilor (SAI), după caz, și reformarea cadrelor de insolvență sunt deosebit de importante pentru a înregistra progrese în acest domeniu, împreună cu abordarea problemelor structurale legate de rentabilitatea scăzută. Aceste evoluții ar putea îngreuna acordarea de credite către economie – element esențial în vederea redresării. Intervențiile strategice rapide și considerabile au favorizat încrederea și au contribuit la menținerea stabilității macrofinanciare. Sistemele de garanții guvernamentale pentru împrumuturi contribuie la susținerea creditării economiei, la protejarea întreprinderilor și la atenuarea cercului vicios creat între acestea din urmă și sectorul bancar, dar constituie, de asemenea, datorii contingente pentru bugetele statelor membre.
- Prelungirea moratoriilor în caz de insolvență și restructurarea datorată dificultăților financiare a creditelor neperformante implică găsirea unui echilibru dificil între asigurarea sprijinului continuu pentru întreprinderile viabile și riscul alocării necorespunzătoare a fondurilor, creșterea pierderilor în eventualitatea unui faliment și reducerea clarității în ceea ce privește calitatea creditului subiacent.

- (16) Finalizarea arhitecturii UEM rămâne esențială. Eliminarea lacunelor rămase ar putea spori și mai mult stabilitatea și reziliența zonei euro și, în consecință, ar consolida rolul internațional al monedei euro, care a rămas, în linii mari, stabilă în ultimii ani. Alte măsuri ar trebui să țină seama de lecțiile învățate din răspunsul cuprinzător al Europei în materie de politică economică la pandemia de COVID-19. Dincolo de efectul său stabilizator pe termen scurt și de rolul său în sprijinirea redresării, Next Generation EU are potențialul de a avea un impact pe termen lung asupra UEM prin încurajarea investițiilor care favorizează creșterea și a reformelor structurale și prin sporirea rezilienței zonei euro în fața șocurilor viitoare. Emisiunea considerabilă de creanțe exprimate în euro, inclusiv de obligațiuni ecologice și sociale, va spori adâncimea și lichiditatea pieței titlurilor de creanță de înaltă calitate exprimate în euro și va putea contribui la consolidarea rolului internațional al monedei euro. Cu toate acestea, încă lipsesc elemente importante în UEM, cum ar fi o uniune bancară completă și o uniune aprofundată a piețelor de capital. Consolidarea uniunii bancare rămâne esențială. Acest lucru necesită continuarea lucrărilor, fără întârziere și cu același nivel de ambiție, cu privire la toate elementele, inclusiv la cele discutate în cadrul Grupului de lucru la nivel înalt privind EDIS, pe bază consensuală. Continuarea pachetului de reforme al MES și, având în vedere progresele înregistrate în ceea ce privește reducerea riscurilor și măsurile suplimentare prezentate în declarația Eurogrupului din 30 noiembrie 2020, înregistrarea de progrese în ceea ce privește intrarea în vigoare a mecanismului comun de sprijin pentru Fondul unic de rezoluție până la începutul anului 2022 marchează un alt pas important în direcția finalizării uniunii bancare și a consolidării UEM. Ar trebui să continue lucrările cu privire la soluții de depășire a limitărilor structurii actuale pentru furnizarea de lichidități în procesul de rezoluție. Aprofundarea uniunii piețelor de capital este o prioritate-cheie, după cum o demonstrează noul plan de acțiune din septembrie 2020. O UEM puternică și rezilientă va fi, de asemenea, importantă pentru consolidarea rolului internațional al monedei euro și pentru asigurarea autonomiei economice și financiare a Uniunii referitor la care Comisia va prezenta o comunicare, respectând totodată pe deplin piața internă a Uniunii, într-un mod deschis și transparent față de statele membre care nu fac parte din zona euro,

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să ia măsuri, în mod individual, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență și, în mod colectiv, în cadrul Eurogrupului, pentru perioada 2021-2022, în vederea atingerii obiectivelor următoare:

1. Asigurarea unei orientări politice care sprijină redresarea

Deoarece situația de urgență sanitară persistă, politicile bugetare ar trebui să rămână favorabile în toate statele membre din zona euro pe tot parcursul anului 2021.

Măsurile în materie de politici ar trebui să se adapteze circumstanțelor specifice fiecărei țări și să fie prompte, temporare și specifice. Statele membre ar trebui să continue să își coordoneze acțiunile pentru a lupta cu eficacitate împotriva pandemiei, a susține economia și a sprijini o redresare durabilă.

Atunci când condițiile epidemiologice și economice vor permite acest lucru, statele membre ar trebui să elimine treptat măsurile de urgență, combătând în același timp impactul social și asupra pieței muncii al crizei. Totodată, ar trebui să urmărească adoptarea de politici bugetare menite să asigure poziții bugetare prudente pe termen mediu și să asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând, în același timp, investițiile.

Statele membre ar trebui să continue reformele care consolidează gradul de acoperire, caracterul adecvat și sustenabilitatea sistemelor de sănătate și de protecție socială pentru toți.

Statele membre ar trebui să acorde o atenție deosebită calității măsurilor bugetare. Ar trebui să îmbunătățească cadrele privind achizițiile publice și gestionarea finanțelor publice, incluzând, în special, cadrele de investiții și utilizând instrumente de înverzire a bugetelor. Statele membre ar trebui să utilizeze analize ale cheltuielilor pentru a orienta mai bine cheltuielile publice pe nevoile de redresare și reziliență.

2. Îmbunătățirea în continuare a convergenței, a rezilienței și a creșterii durabile și favorabile incluziunii

Ar trebui să se atenueze riscul apariției unor noi divergențe și să se sporească reziliența economică și socială în zona euro prin continuarea abordării dificultăților structurale și prin punerea în aplicare a unor reforme care consolidează productivitatea și ocuparea forței de muncă, garantează o realocare armonioasă a resurselor și ameliorează funcționarea piețelor și a administrației publice, precum și prin sporirea nivelului investițiilor publice și încurajarea investițiilor private pentru a sprijini o redresare echitabilă și favorabilă incluziunii, în concordanță cu tranziția verde și cea digitală.

Ar trebui să se continue integrarea pieței unice a bunurilor și serviciilor, inclusiv a celor digitale, prin eliminarea restricțiilor inutile, prin intensificarea supravegherii pieței și prin garantarea unei capacități administrative suficiente.

Ar trebui să se asigure politici active eficiente pe piața muncii și sprijin pentru tranzițiile profesionale, în special către economia verde și digitală. Ar trebui să se promoveze condiții de muncă echitabile și să se remedieze problema segmentării pieței muncii, precum și să se consolideze incluziunea. Ar trebui să se asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor, să se consolideze dialogul social și negocierile colective. Ar trebui să se consolideze sistemele de educație și formare favorabile incluziunii și să se intensifice investițiile în competențe, soluționând problema deficitului de competențe.

Ar trebui să se continue lucrările în cadrul Consiliului în vederea identificării unei soluții globale bazate pe consens pentru a remedia problema dificultăților fiscale care decurg din digitalizarea economiei în Cadrul cuprinzător al OCDE privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor, preconizându-se că se va ajunge la un acord până la jumătatea anului 2021 în cadrul forumului respectiv. Ar trebui să se deruleze lucrările pregătitoare relevante privind calea de urmat pentru a aborda dificultățile fiscale ale economiei digitale, inclusiv în absența unui consens internațional până la jumătatea anului 2021. Ar trebui să se facă în continuare progrese pentru a combate planificarea fiscală agresivă, pentru a reduce sarcina fiscală asupra costului forței de muncă și a susține o schimbare în direcția tarifării carbonului și a aplicării unor taxe de mediu.

3. Consolidarea cadrelor instituționale naționale

Ar trebui să se continue și să se concentreze la începutul perioadei reformele menite să elimine blocajele din calea investițiilor și să se garanteze utilizarea promptă și eficientă a fondurilor UE, inclusiv a Mecanismului de redresare și reziliență. Ar trebui să se consolideze eficacitatea și digitalizarea administrației publice, inclusiv a sistemelor de justiție și de sănătate, precum și a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă. Ar trebui să se reducă sarcina administrativă pentru întreprinderi și să se îmbunătățească mediul de afaceri. Ar trebui să îmbunătățească în continuare cadrele de combatere a fraudei și a corupției și de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Ar trebui să se promoveze acțiuni concrete pentru a spori eficiența, eficacitatea și proporționalitatea cadrelor de insolvență, pentru a elimina expunerile neperformante și pentru a asigura o alocare eficientă a capitalului.

4. Asigurarea stabilității macrofinanciare

Ar trebui să se mențină canalele creditului pentru economie și măsurile de sprijinire a întreprinderilor viabile atât timp cât este necesar în timpul perioadei de urgență a acestei crize fără precedent.

Ar trebui să se mențină bilanțuri solide în sectorul bancar, inclusiv prin continuarea abordării problemei creditelor neperformante, printre altele prin dezvoltarea unor piețe secundare pentru creditele neperformante.

5. Finalizarea UEM și consolidarea rolului internațional al monedei euro

Ar trebui să se realizeze progrese în ceea ce privește aprofundarea uniunii economice și monetare în vederea sporirii rezilienței zonei euro prin finalizarea uniunii bancare, prin continuarea lucrărilor, fără întârziere și cu același nivel de ambiție, cu privire la toate elementele, inclusiv la cele discutate în cadrul Grupului de lucru la nivel înalt privind EDIS, și prin aprofundarea uniunii piețelor de capital, precum și prin sprijinirea inițiativelor de punere în aplicare a politicilor privind finanțele digitale, serviciile financiare cu amănuntul și finanțele sustenabile. Ar trebui să se continue lucrările vizând identificarea de soluții de depășire a limitărilor structurii actuale pentru furnizarea de lichidități în procesul de rezoluție, precum și consolidarea cadrului european de reglementare și supraveghere, inclusiv prin asigurarea unei supravegheri coerente și eficiente și asigurarea aplicării normelor privind combaterea spălării banilor.

Alte măsuri vizând aprofundarea uniunii economice și monetare ar trebui să țină seama de lecțiile învățate din răspunsul cuprinzător al Europei în materie de politică economică la pandemia de COVID-19. Progresele realizate, cu respectarea deplină a pieței interne a Uniunii și într-un mod deschis și transparent față de statele membre care nu fac parte din zona euro, vor contribui la consolidarea rolului internațional al monedei euro și vor promova interesele economice ale Europei la nivel mondial.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*